

מאורות אל העבר

יג אדר |

מאת גוסטב דורה ויקפדיה

יום ניקנור

יהודה המכבי ואנשיו חשבו כי הגיעו כבר אל המנוחה ואל הנחלה אחרי שטוהר המקדש ביום כ"ה בכסלו. אולם, לחץ מסיבי שהפעילו חוגי המתיוונים על הממשלה הסלווקית שבאנטיוכיה, הביא למשלוח כוח סלווקי צבאי חדש וגדול מקודמיו, שביקש לחסל אחת ולתמיד את המתמרדים החשמונאים. התנגשויות ראשונות בין הכוחות היהודיים לכוח ההלניסטי בראשות ניקנור הביאו ככל הנראה לנטישה זמנית של ירושלים. אך לפני כן, הרים ניקנור ידו מול חומות העיר ונשבע לחזור ולחסל את המרד. הקרב המכריע התרחש ביום י"ג באדר (שנת 161 לפני הספירה) סמוך לבית חורון. שלושת אלפים מחיילי יהודה שדורבנו בשיחות חיזוק ואמונה בידי מפקדיהם הסתערו בהתקפת פתע על מחנה ניקנור, וחייליו נמלטו לכל עבר. ניקנור עצמו חוסל בידי המורדים. ראשו וידו - אותה יד שבה איים על ירושלים - הוצגו לפני המון חוגג. י"ג באדר צוין במשך דורות כיום ניקנור - יום חג לזכר הניצחון הגדול. עם החורבן ועם ביטול הימים הטובים שצוינו במגילת תענית, וביניהם יום ניקנור, תפסה תענית אסתר את מקומו של מועד זה. יש הטוענים כי גם שער ניקנור שבהר הבית נקרא כך לזכר הניצחון הגדול.